

מאות משפחות מעורבות של עולים חדשים בית הספר!

ולבני גוי, אשר בישראל, סיכם מריאן.

★★★

עצה של פקיד פיקח

ביתנים, אין סיכוי כזה נשקף למריאן במכתב תחנונים שכתב השבוע למשרד הפנים, סיפר: "... כשירדתי מן האונייה, הי גישו לי גיירות שונים לחתימה, שאת תוכנם לא הבנתי היות והיו כתובים בשפה העברית. אני חתמתי עליהם, אך בלי כל כוונה לחתור על אורחתי הפולנית. אחרי חצי שנה ומעלה של שהותי בארץ, עוד לא קיבלתי עבודה קבועה. בלשכה דחו אותי כמבוגר מדי ובמקצועי, אינני יכול למצוא התעסקות כזו. אשתי הינה נוצרייה מפולין וילדי אף הוא נוצרי. על כל צעד שלידי עושה, מטיחים כלפיו את המלה גוי. אנו גרים במעברה, בצרף. אשתי מתלוננת יומם ולילה על המצב ודורשת בתוקף שנחזור לארץ בה נולדנו, לפולניה. אשתי דאגה לי במשך כל תקופת הכיבוש הנאצי וכך גם עשו הוריה. איך אור כל להפרד ממנה? בני היום בן 12 והוא שואל אותי: לאן הבאת אותי? במשרד הפנים תויק מכתבו של מריאן סביצקי בין מכתבים דומים — מאתים ל

הנרדף

בוגדן סביצקי בן ה-12 מבנה את כל שעות היום במשחקים ובאפס'מעשה. בבית הספר אין בוגדן מבקר, אחרי שילדי כיתתו התנפלו עליו, כינוהו כ"גוי" ו"שייני" מלכוד. אביו היהודי של בוגדן, ואמו הנוצרית, החליטו לחזור לפולניה, אחרי שנוכחו לדעת כי בישראל מפלים לרעה את בניהם של הזוגות ממשואי תערובת.

נופים בהרצליה. הוא עובד בחברת איני קודה, משתכר את לחמו ומפרנס את אשתו הנוצרית ובתו אילנה בת 6.

יהושע לשצינסקי, שסיים את בית הספר הגבוה למבקר בחשבונות בהרשה, הוא עתה בן 42. בלודז' היה אחד מבכלי המשכורות הגבוהות ביותר בענפו.

לשצינסקי איננו יודע עברית כי לא יודע חודש שגורים את אינקודה ולי לא תהיה עבודה, סיפר לשצינסקי השבוע, "אם הייתי יודע עברית, הייתה לי עבודה בשפע."

לשצינסקי איננו יודע עברית כי לא יודע חודש שגורים את אינקודה ולי לא תהיה עבודה, סיפר לשצינסקי השבוע, "אם הייתי יודע עברית, הייתה לי עבודה בשפע."

לשצינסקי איננו יודע עברית כי לא יודע חודש שגורים את אינקודה ולי לא תהיה עבודה, סיפר לשצינסקי השבוע, "אם הייתי יודע עברית, הייתה לי עבודה בשפע."

לשצינסקי איננו יודע עברית כי לא יודע חודש שגורים את אינקודה ולי לא תהיה עבודה, סיפר לשצינסקי השבוע, "אם הייתי יודע עברית, הייתה לי עבודה בשפע."

שאלות שניות במעלה, אמרת מריה, "הי עיקר בשבילנו זהו השאלה אם יהיה לנו רע כזו כשנשאני נוצריה ובני נוצריים." אצל מריה פוננסקי הספיק כבר לבקר הרב בהרצליה, הוא שוחח אהה והסביר כי מוטב לה להתגייר, משום שמדינת יש ראל נועדה ליהודים בלבד, "הוא אמר לי שאם אני נוצריה גם ילדי נוצריים, ואין להם שום זכויות בארץ הזאת. הם לא יוכלו להתחתן ולא להוליד בנים, כי בניהם יהיו ממזרים. כששמעתי את זה, החלטתי שלא אוכל להשאר במדינה כזו," אמרה מריה בעצב.

היא סיפרה על תגרות שכנים בעקבות עובדת היותה נוצריה. כשפרץ פעם סכסוך שכנים רגיל צעקו לה השכנות, פולניה מלוכלכת, נוצריה! פעם גם היכו את ילדה, הנריק בן 4.

כשכבא הרב לשכנע אותי להתגייר ולמול את הנריק, לא היה מה לאכול בבית, נזי כרה מריה, "הוא לא שאל אותי אם יש לנו לחם או אם יש לדוד עבודה. הוא ישב אצלי שעה שלימה וניסה לשכנע אותי לעשות דבר שאין לו שום ערך בעיני."

אנחנו אף פעם לא היינו דתיים ואף פעם לא נהיה, סיכמה היא את הריכות. "אם יכריחו אותנו, נצטרך לחזור לפולניה."

★★★

אין הלוואה לנוצרית

מבקר החשבונות של הקואופרציה היצרנית בלודז' יושב גם הוא במערכת

עולם השניה, לא נוכל לחזור עכשיו למנהגים של ימי הביניים. מזה שאני נוצריה, מתחילות כל אי הנוציות, המשיכה הנקה לספר בשקט, כשנשאלה אם עובדת היותה לא יהודיה מפ ריעה לה בחייה החדשים בישראל: "חשבנו שראש, בקונסוליה, סיפרו לנו שאמנם יש כאן רבנים ויש בתי כנסת אך אין להם שום קשר עם השלטון במדינה וחי האז רחים בה. כשבאנו לכאן נוכחנו בהפך הגמור."

בעית הדת והמדינה הסרדיה את הנקה עוד בטרם שבאה לישראל. כשהעלה בעלה, שמואל פוקשיבא, לראשונה את רעיין העליה לישראל, לא התנגדה, אלא בחנה את ההצעה מנקודת ראות עתיד ילדיה. עתה דיברה מאותה נקודת ראות: "אנחנו אנשים משכילים ומתקדמים. אם ניהכח שעלול להיווצר מצב בו יופלו ילדינו לרעה מי סיבה זו שאני נוצריה, נחזור לפולניה. שם ישנה הפרדה מוחלטת בין הדת למדינה."

הנקה ושמואל לא היו דתיים מעולם. הדת אף פעם לא תפסה מקום בחייהם. את נישואיהם קיימו בטכס אזרחי, בבית המועצה המקומית של צירם בפולין: "אם היינו יודעים את האמת על ישראל, מבחינה זו, לא היינו באים."

בעיות העבודה והשיכון אינן מסרירות את הנקה, כפי שמסרירה אותה הבעיה הדתית. אמנם עובד שמואל בן 36 כפועל פשוט בסנאינגה, מחלבה גדולה בכפר שמריה, בשעה שבפולניה היה פועל מק צועי והשתכר טוב. אולם, אפשר להס תרו. אנחנו צעירים ונסתור, אבל על הי עקרונות שלנו, לא נחתר לעולם. ביחוד אם הם נוגעים לעתידם של ילדינו!"

★★★

הבן לא יוכל להתחתן

אפליה הדתית הסרדיה מאר גם את מריה פוננסקי, אשתו של דוד פוננסקי שעלו מלודז' לפני כחצי שנה. "אם הייתי יודעת שאבוא למדינה בה שולטים רבנים, לא הייתי מסכימה לעולם לבוא לישראל," הסבירה מריה ללא הי סוס. "לא אסכים שסיפרו לילדי כי אני גויה מלוכלכת ושהם שקצים מטונפים," הוסיפה בהתרגשות.

מריה ודוד פוננסקי אינם יורדים לסוף דעתו של כל מי ששואל אותם מדוע הת- חתנו, למרות שהוא יהודי והיא נוצריה. נראה שבפולניה, אחרי מלחמת העולם ה שניה, לא הייתה השאלה הדתית קיימת כלל ועיקר. "החתנו, מפני שאהבנו אחד את השני," השיבו בחיך את הנוצרית ה אופינית לשאלה זו, שנשמעה מפי מאות משפחות מעורבות אחרות שהגיעו בשנה האחרונה לישראל.

גם למשפחת פוננסקי לא היו טענות בי שטה הכלכלי, או בענין השיכון. אמנם הצריפון שברשותם קטן בהרבה מן הדירה שהחזיקו בה בלודז', והמשכורת היחסית שדוד משתכר במפעל המורונים של הסיכ נות קטנה מזו שבפולניה — "אך אלה הן

של בנה בארץ חדשה, בה נולד. מריה פוננסקי מצטלמת עם שני ילדיה וחושבת לע זוב את הארץ, אחרי ששכנותיה כינוה בש- חות כ"גויה מטונפת" ו"פולניה מלוכלכת."

דברי דובר המשרד. אולם איש מסקידי מש רד הפנים לא יכול היה לעשות דבר כדי לאשר למריאן סביצקי כי אינו אזרח ישראל. חוק השבות שנחקק בכנסת בשנת 1950 מע ניק לכל יהודי העולה לישראל את הזכות לקבל תעודת-עולה. חוק האזרחות שנחקק אחרי שנתים, מעניק לכל נושא תעודת-עולה את האזרחות הישראלית באופן אוטומטי. החוק הפולני אומה כי כל מי שרכש אז רחות אחרת, פרט לאזרחות הפולנית, לא יוכל לחזור לפולניה, אחרי שיצא ממנה. "שלחו את נשותיכם," יעץ פקיד במשרד הפנים, לעולים שבאו לדרוש אישורים כי אזרחותם הישראלית בוטלה.

איש מן העולים לא התכוון לשמיע לעצת הפקיד הפיקח. הם תבעו מן המדינה, שלא יכלה להבטיח להם כי ילדיהם ונשותיהם לא יופלו לרעה בגלל לאומיותם או דתם, את התביעה שנראתה להם כהגינית ביותר: "תנו לנו לצאת."

בתל אביב הפך הקונסול הפולני את תבי עתם להכרח: "לא נרשה פיצול משפחות. העולים הרוצים לחזור, יאלצו לחכות בי ישראל עד שממשלת ישראל תרשה את ירידת המשפחה כולה." פסק ללא ערעור.

★★★

לא רוצה מידה

צריף אסכסט, סמוך לביתו של מר יאן סביצקי, האכילה הנקה פוקשיבא את בנה מאיר, שגולד בישראל לפני שלושה חודשים.

הנקה היא נוצריה. את בנה מאיר סרבה למול, מסיבות עקרוניות שהורות: "אנחנו אנשים מודוניים," הסבירה האשה הצעירה שנישאה לבעלה היהודי אחרי מלחמת הי

בעליהן של חנושים נוצריות שבאו מפולניה, דוד פוננסקי, יהושע לשצינסקי ומריאן סביצקי הם אובדי עצות לנוכח המצב המורד והקשה אליו נקלעו עם עליית לפני חודשים מספר לישראל. מול החציאות העגומה, הם נטוים ומבוים ילדיהם בבית הספר וברחוב, הם נאלצים להשלים

יהודים